

Vállalkozási mérlegképes könyvelő

ELLENŐRZÉS

tantárgy

15. téma

(Eredménykimutatás
ellenőrzése)

Az eredménykimutatásról általában

Eredménykimutatás: a vállalkozó tárgyévi mérleg szerinti, a vállalkozónál maradó adózott eredményének levezetését tartalmazza, az eredmény keletkezésére, módosítására ható főbb tényezőket, a mérleg szerinti eredmény összetevőit, kialakulását mutatja be.

Mérleg szerinti eredmény = üzemi, üzleti tevékenység eredménye + a pénzügyi műveletek eredménye (=adózás előtti eredmény) – az adófizetési kötelezettség – az eredménytartalékkal növelt, a jóváhagyott osztalékkal, részesedéssel csökkentett.

2

Az eredménykimutatás készíthető:

- 1) **Forgalmi költség** eljárással: az értékesítés érdekében a tárgyidőszakban közvetlenül vagy közvetetten felmerült költségeket veszi számba és ezt veti össze az értékesítés árbevételével és egyéb bevételekkel.
- 2) **Összköltség** eljárással: az üzleti évben felmerült összes elemi költség gyűjtését és bemutatását hangsúlyozza, és ennek összegét veti össze az árbevétel, az egyéb bevételek valamint az aktívált saját teljesítmények értékével.

Mindkét eljárásnak lehet „A” és „B” változata, vagyis összesen négyféle eredménykimutatás készíthető.

3

A választott formát a számviteli politikában kell meghatározni. Egyik eljárásról (változatról) a másikra való átterésről a kiegészítő mellékletben tájékoztatást kell adni és az átterést indokolni kell.

Tagolását a szt. 2. és 3. sz. melléklete tartalmazza, de

- a megadott tételeinek további tagolása megengedett → ha az egyes tételek további részletezése az eredmény valós értéke kialakulásának megismeréséhez, alátámasztásához szükséges.
- új tételek is felvehetők → ha tartalmát az előírt sémái tételek egyikének a számviteli törvény szerinti elnevezése, tartalma sem fedli le.
- nem kell feltüntetni azon arab számmal jelzett tételeket, amelyeknél sem az előző üzleti évre, sem a tárgyévre vonatkozóan adat nem szerepel.

4

Az eredménykimutatás tételeinek tartalma

Az **Értékesítés nettó árbevételeként** kell kimutatni a szerződés szerinti teljesítés időszakában üzleti évben értékesített vásárolt és saját termelésű készletek, valamint a teljesített szolgáltatások, támogatással és felárral növelt, engedményekkel csökkentett – ÁFA-t nem tartalmazó – ellenértékét.

Az értékesítés nettó árbevétele **nem tartalmazhatja** az értékesítésről kiállított számlában – a konkrét vásárolt és saját termelésű készlethez, szolgáltatásnyújtáshoz kapcsolódóan – adott engedmény összegét.

5

Belföldi értékesítés árbevételeként kell elszámolni

- a belföldi vevőnek történő értékesítést → függetlenül attól, hogy azt forintban, devizában, valutában, termék- vagy szolgáltatásimporttal egyenlítették ki.
- a vámszabad és a tranzitterületen lévő vállalkozásnak történő közvetlen értékesítés értékét, továbbá
- a vámszabad és a tranzitterületen lévő vállalkozásnál a belföldi vállalkozásnak, illetve a más vámszabad és tranzitterületen lévő vállalkozásnak történő közvetlen értékesítés értékét.

6

Exportértékesítés árbevételeként kell elszámolni

- a vásárolt és saját termelésű készlet külkereskedelmi termékforgalomban külföldi vevőnek történő értékesítésének, továbbá
- a külföldi igénybe vevő részére végzett szolgáltatásnyújtásnak az értékét, függetlenül attól, hogy azt devizában, valutában, forintban, termék- vagy szolgáltatásimporttal egyenlíti ki.

Aktivált saját teljesítmények értékeként

a saját előállítású eszközöknek az üzleti évben aktivált (az eszközök között állományba vett) értéke és a saját termelésű készletek állományváltozás (STKÁV = év végi záró állomány - év eleji nyitó állomány) együttes (összevont) összegét kell kimutatni.

7

Egyéb bevételek az olyan – az értékesítés nettó árbevételének részét nem képező – bevételek, rendszeres tevékenység során keletkeznek, és nem minősülnek a pénzügyi bevételeinek.

Egyéb bevételnek kell számolni

- a halasztott bevételként elhatárolt negatív üzleti vagy cégértékből az üzleti évben leírt összegét,
- az értékvesztések visszaírt összegeit, valamint
- a kereskedelmi áruk nyereségjellegű leltárértékelési különbözetének összegét.

Egyéb bevételt csökkentő tételként kell kimutatni az értékesített és a szerződés szerinti feltételek teljesítésének későbbi meghiúsulása miatt visszavett két időpont között használt eszköz visszavételkori értékét.

8

Az **Anyagjellegű ráfordítások** között kell kimutatni a vásárolt és felhasznált anyagok értékét és az igénybe vett (vásárolt) szolgáltatások – le nem vonható általános forgalmi adót is magában foglaló értékét, az egyéb szolgáltatások értékét, az eladott áruk beszerzési értékét és az eladott (közvetített) szolgáltatások értékét.

A Személyi jellegű ráfordítások

- az alkalmazottaknak munkabéreként,
- a szövetkezet tagjainak munkadíját,
- a természetes személy tulajdonos (tag) személyes közreműködése ellenértékeként kivett összeg, a személyi jellegű egyéb kifizetések, valamint
- a bérráfordítások.

9

Bérráfordítás minden olyan kifizetés, amely elemeiben megfelel a statisztikai elszámolások szerinti keresetnek, függetlenül attól, hogy a kifizetett összegek után kell-e személyi jövedelemadót fizetni vagy sem, illetve alapját képezi-e a bérráfordításoknak.

A **Személyi jellegű egyéb kifizetések** közé tartoznak a természetes személyek részére nem bérráfordításként és nem vállalkozási díjként kifizetett, elszámolt összegek, beleértve ezen összegek vonható általános forgalmi adóját, továbbá az ezen összegek után a vállalkozás által fizetendő (fizetett) személyi jövedelemadó összegét is.

10

Bérráfordítások a szociális hozzájárulási adó, az egészségügyi hozzájárulás, a szakképzési hozzájárulás, továbbá minden olyan, adók módjára fizetendő összeg, amelyet a személyi jellegű ráfordítások vagy a foglalkoztatottak száma alapján állapítanak meg, függetlenül azok elnevezésétől.

Értéksökkenési leírásként kell kimutatni: az immateriális javaknak, a tárgyi eszközöknek a tervezett (meghatározott), értéksökkenése összegét.

Egyéb ráfordítások az olyan, az értékesítés nettó árbevételéhez közvetlenül vagy közvetetten nem kapcsolódó kifizetések és más veszteség jellegű tételek, amelyek a üzletmenet során merülnek fel, és nem minősülnek a pénzügyi műveletek ráfordításainak.

11

Az **Értékesítés közvetlen költségei** között kell kimutatni az értékesített saját termelésű készletek és teljesített szolgáltatások közvetlen önköltségét, az eladott áruk beszerzési értékét, az eladott (közvetített) szolgáltatások értékét.

Az értékesítés elszámolt közvetlen önköltsége magában foglalja az értékesített saját termelésű készletek, a teljesített saját szolgáltatások közvetlen önköltségét.

Az **Értékesítés közvetett költségei** között

- az értékesítés és forgalmazás költségeit,
- az igazgatási költségeket és
- az egyéb általános költségeket kell szerepeltetni.

12

Az értékesítési, forgalmazási költségek között

- az értékesítéssel kapcsolatos külön költségeket (csomagolási, szállítási költségek, bizományi díjak),
- a késztermékek, az értékesítésre váró áruk raktározási költségeit,
- az értékesítő részlegek és irodák költségeit,
- a reklám, a propaganda és a piackutatás költségeit

kell kimutatni, függetlenül attól, hogy az az értékesítéshez közvetlenül hozzárendelhető-e.

Az értékesítéshez közvetlenül hozzákapcsolható költségeket, továbbá a kereskedelmi tevékenység közvetlenül elszámolható költségeit indokolt elkülönítetten kimutatni.

13

A **Pénzügyi műveletek eredménye** a pénzügyi műveletek bevételeinek és ráfordításainak különbözete.

➤ **bevételei közé tartoznak:**

- a kapott (járó) osztalék és részesedés,
- a részesedések értékesítésének árfolyamnyeresége,
- a befektetett pénzügyi eszközök kamatai, árfolyamnyeresége,
- egyéb kapott (járó) kamatok és kamatjellegű bevételek,
- a pénzügyi műveletek egyéb bevételei.

➤ **ráfordításai közé tartoznak:**

- a befektetett pénzügyi eszközök árfolyamvesztesége,
- a fizetendő kamatok és kamatjellegű ráfordítások,
- a pénzügyi műveletek egyéb ráfordításai,
- a részesedések, az értékpapírok, a bankbetétek értékvesztése.

14

Az **Adózás előtti eredmény** az Üzemi (üzleti) tevékenység és a Pénzügyi műveletek eredménye összevont összege.

Adófizetési kötelezettségként kell az adóbevallás alapján kimutatni

- az üzleti év adózás előtt eredményét terhelő társasági adó,
- az egyszerűsített vállalkozói adó (EVA),
- a kisvállalati adó (KIVA) megállapított (bevallott, kivetett) összegét.

Az **Adózott eredmény** az Adózás előtti eredmény és az Adófizetési kötelezettség különbözetével egyezik meg.

15

A **Mérleg szerinti eredmény** a szabad eredmény-tartalékból osztalékra, részesedésre, a kamatozó részvény utáni kamatra igénybe vett összeggel módosított adózott eredmény és a jóváhagyott osztalék, részesedés, kamatozó részvény utáni kamat különbözete. → ha a tárgyévi adózott eredmény negatív – az eredménykimutatásban eredménytartalék igénybevétele osztalékra, részesedésre címen a szabad eredménytartalékból igénybe vett összeget kell kimutatni, míg a mérleg szerinti eredmény a negatív tárgyévi adózott eredménnyel azonos összegű lesz.

16

Az eredménykimutatás ellenőrzése

Értékesítés nettó árbevételének ellenőrzése

- ✓ itt mutatták-e ki a szerződés szerinti teljesítés időszakában, a termékek, áruk, szolgáltatások ÁFA-t nem tartalmazó ellenértékét;
- ✓ tételesen vizsgálni kell, hogy helyesen állapították-e meg az értékesítés nettó árbevételét csökkentő illetve növelő tételeket.
- ✓ a belföldi értékesítés árbevételénél számolták-e el a belföldön értékesített vásárolt és saját termelésű készletek és a belföldön teljesített szolgáltatások értékét;

17

- ✓ az exportértékesítés árbevételénél a vásárolt és saját előállítású, készletek stb. külföldre, illetve külföldön történő értékesítésének az értékét itt számolták-e el;
- ✓ a vevő a teljesítést, az ellenértéket elfogadta, elismerte-e, illetve a vevő által el nem ismert és peresített követelés összegét csak akkor állították-e be az eredménykimutatásba, ha annak pénzügyi teljesítése legkésőbb a mérlegkészítés időpontjáig megtörtént;
- ✓ tételesen kell vizsgálni, hogy az **egyéb bevételek** között elszámolandó eseményeket nem mutatták-e ki az értékesítés nettó árbevételeként.

18

Aktivált saját teljesítmények ellenőrzése

- ✓ itt mutatták-e ki a saját vállalkozásban végzett és az eszközök között állományba vett saját teljesítményeket (pl. tárgyi eszközök, immateriális javak), a tényészállattá átmínősített növendék állapotokat;
- ✓ a saját termelésű készletek év végi záró állományának és év eleji nyitó állományának különbözetét állományváltózásként vették-e figyelembe.

Anyagjellegű ráfordítások ellenőrzése

- ✓ itt mutatták-e ki a vásárolt anyagok felhasználásának értékét, az igénybevett szolgáltatások, le nem vonható általános forgalmi adót is magába foglaló értékét, az eladott áruk beszerzési értékét és az eladott (közvetített) szolgáltatások értékét.

19

Személyi jellegű ráfordítások ellenőrzése**Bérköltségnél** ellenőrizni kell, hogy itt számolták-e el:

- ✓ a munkavállalóknak, tagoknak, alkalmazottaknak a tárgyidőszakra bérként számfejtett elszámolt (jóváhagyott) béreit, egyéb díjait;
- ✓ a bérnek minősülő természetbeni juttatásokat;
- ✓ a természetes személy, tulajdonos (tag) személyes közreműködése ellenértékéért kivett összegeket bruttó módon.
- ✓ teljes körűen megtörtént-e a jubileumi jutalmak, a végkielégítés, az étkezési hozzájárulás, az egyenruha, a reprezentációs költségek elszámolása, illetve a vállalkozó által fizetett (fizetendő) személyi jövedelemadó összegének stb. elszámolása.

20

A bérjárulékok között:

- ✓ a fizetendő szociális hozzájárulási adót, egészségügyi hozzájárulást, szakképzési hozzájárulást ide számolták-e el teljes körűen.

Értéksökkenési leírás ellenőrzése

- ✓ itt számolták-e el költségként az immateriális javak és a tárgyi eszközök terv szerinti écs-leírását.

Egyéb ráfordítások ellenőrzése

- ✓ itt számolták-e el az értékesítés nettó árbevételéhez közvetlenül, vagy közvetetten nem kapcsolódó kifizetéseket és más veszteségeket, amelyek a tevékenység során merülnek fel és nem minősülnek a pénzügyi műveletek ráfordításainak.

21

- ✓ elkülönítetten mutatták-e ki

- az értékvesztés és az elszámolt terven felüli értékcsökkenés összegét;
- a kereskedelmi áruk veszteségjellegű leltárértékelési különbözetének összegét;
- a tevékenységhez, az értékesítéshez kapcsolódó – a saját termelésű készlet költségei között el nem számolt – adók és adójellegű tételek összegét.

Értékesítés közvetlen költségének ellenőrzése

- ✓ itt mutatták-e ki az értékesített termékek, anyagok, áruk és teljesített szolgáltatások közvetlenül elszámolt költségeit, az eladott áruk beszerzési értékét, illetve az eladott szolgáltatások értékét.

22

Értékesítés közvetett költségeinek ellenőrzése

- ✓ itt számolták-e el az értékesítés és forgalmazás költségeit, az igazgatási költségeket és az egyéb általános költségeket.

A Pénzügyi műveletek eredményével kapcsolatos ellenőrzési feladatok:

- ✓ pénzügyi műveletek bevételei között számolták-e el a kapott osztalékot és részesedést, a részesedések értékesítésének árfolyamnyereségét, az egyéb kapott kamatokat és kamatjellegű bevételeket;
- ✓ pénzügyi műveletek ráfordításai között számolták-e el a fizetendő kamatokat és kamatjellegű ráfordításokat, a részesedések értékesítésének árfolyamvesztését, értékpapírok értékesítésének árfolyamvesztését.

23

A Mérleg szerinti eredmény ellenőrzési feladatai

- ✓ az osztalék, részesedés kamat kiegészítésére igénybevett eredménytartalék elszámolása és a lekötött tartalék figyelembevétele
 - ✓ a veszteség fedezetére igénybe vett eredménytartalék elszámolása
- a vonatkozó előírásoknak megfelelően történt-e.

24